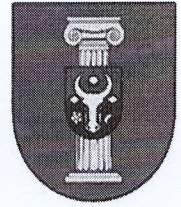

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 55/25

mun. Chișinău

18 februarie 2022

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Cristina Prisacari, examinând materialele controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința dlui Lazăr Valeriu, director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, cod numeric personal [REDACTED], născut la [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], în temeiul art. 19 lit. b), lit. g) și art. 38 din *Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* nr. 132/2016,

CONSTATĂ:

La 11.08.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 7150, care la data de 07.10.2021 a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor în conformitate cu prevederile art. 30 din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

Potrivit sesizării, în cadrul inspectării financiare efectuate la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” s-a stabilit că directorul entității dl Lazăr Valeriu a încheiat Contract individual de muncă cu fiul său, dl [REDACTED] în cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” în calitate de jurist, pentru o perioadă nedeterminată, cu un salariu de 4000 lei lunar cu regim de muncă de 4 ore pe zi, 5 zile pe săptămână.

Inițial, inspectorul de integritate reține faptul că, la etapa repartizării sesizării, verificării prealabile au fost aplicate prevederile Legii 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* și Legii 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale* în vigoare până la operarea modificărilor prin *Legea nr. 130 din 07.10.2021 (în vigoare din 29.10.2021) pentru modificarea unor acte normative*. Or, acțiunea în timp a actului normativ este reglementată expres în conținutul art. 73 al Legii nr. 100/2017 *cu privire la actele normative*.

În cadrul procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) și art. 37 alin (2) din *Legea nr. 132/2016 (versiune în vigoare până la 29.10.2021)*, inspectorul de integritate a întocmit la data de 07.10.2021 Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 986/25, prin care a dispus inițierea procedurii de control privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese în privința dlui Lazăr Valeriu, director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”.

La data de 22.10.2021, în adresa dlui Lazăr Valeriu a fost expediată scrisoarea nr. 04-25/6098 (nerecepționată), ulterior la data de 19.11.2021 a fost remisă scrisoarea nr. 04-25/6823 prin care a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind

*Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonal.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de *Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal*.*

respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, precum și despre drepturile de care beneficiază în conformitate cu art. 32 din Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (versiune în vigoare din 29.10.2021)* în calitate de persoană supusă controlului. Avizul poștal nr. DS8005839248AS a confirmat recepționarea de către dl Lazăr Valeriu a informației privind inițierea procedurii de control.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20 alin. (1) lit. a)-d), art. 33 alin. (6) – (7) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 *(versiune în vigoare din 29.10.2021)*, inspectorul de integritate în exercitarea atribuțiilor de control are competențe să investigheze și să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care fac obiectul procedurii fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Au fost consultate datele Registrelor informaționale de Stat, precum și solicitate autorităților competente informații și documente necesare desfășurării controlului. Prin urmare, întru documentarea stării de fapt, inspectorul a consultat Sistemul Informațional Automatizat „e-Integritate”, Sistemul Informațional „Registrul de Stat al Populației”, sistemul „Acces-Web”.

Potrivit datelor generate de sistemul informațional *e-Integritate*, se confirmă faptul că dl Lazăr Valeriu deține calitatea de subiect al declarării averii și a intereselor personale în conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, ca urmare a deținerii funcției de director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”.

Din informațiile generate de bazele de date ale Agenției Servicii Publice s-a stabilit că dl Lazăr Valeriu este „părintele” dlui [REDACTAT] IDNP [REDACTAT], astfel confirmându-se relațiile de persoane apropiate părinte-copil.

Subsecvent, luând act de aspectele semnalate de petent, de calitatea de subiect al declarării și de obligația dlui Lazăr Valeriu de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese, inspectorul a stabilit existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese în cazul luării deciziilor și semnării actelor administrative și juridice în privința persoanei apropiate „copil”.

Deci, în procesul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, în exercitarea funcției de director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, dl Lazăr Valeriu a avut obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute de art. 11 din Legea nr. 133/2016 prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, asigurarea transparenței și controlului public al activității, precum și responsabilitatea individuală și exemplul personal.

Astfel, sub aspect procedural pentru realizarea atribuțiilor de control și în vederea acumulării materialului relevant, au fost solicitate informații și documente de la entități publice și private înregistrate pe teritoriul RM. Totodată, pentru realizarea controlului a fost consultat cadrul legal general și special aplicabil statutului funcției și perioadei supuse controlului.

Urmare analizei informațiilor acumulate și documentelor recepționate rezultă:

Din materialele prezentate de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” rezultă că dl [REDACTAT] a fost angajat în funcția de jurist în cadrul Inspectoratului în baza Contractului individual de muncă nr. 01/2015 din 19.01.2015 și a Ordinului *cu privire la numirea în funcție* nr. 06-P din 19.01.2015 prin cumul, pe o perioadă nedeterminată, însă cu perioadă de probă până la 30.04.2015. Actele de numire au fost încheiate/semnate cu salariatul nemijlocit de către angajator, în persoana dlui Lazăr Valeriu, director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”.

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Subsecvent, la data de 05.08.2019 potrivit Ordinului *cu privire la încetarea contractului individual de muncă* nr. 44-P, în legătură cu reducerea statelor de personal a unității de jurist a fost încheiat contractul individual de muncă pe perioadă nedeterminată a dlui [REDACTAT], jurist angajat prin cumul, din data de 12.08.2019.

Important de menționat că în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 607 din 28.06.1999 în baza Direcției Supraveghere Tehnică de Stat „Intehagro” a Ministerului Agriculturii și Industriei Prelucrătoare a fost creat Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, instituție subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Prelucrătoare care funcționează pe principii de autogestiune. Tot atunci a fost aprobat și Regulamentul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”.

Conform răspunsului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare al RM, dl Lazăr Valeriu a fost numit în funcția de director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” al Ministerului Agriculturii și Industriei Prelucrătoare în baza Hotărârii Guvernului nr. 940 din 14.10.1999 și a Ordinului nr. 2018 din 21.10.1999 al Ministerului Agriculturii și Industriei Prelucrătoare.

Prin urmare, se confirmă faptul că dl Lazăr Valeriu, director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” în perioada 01.03.2012 (cu modificări în vigoare din 01.03.2012) - 31.07.2016 a deținut calitate de subiect al declarării în temeiul art. 3 lit. c) al Legii nr. 1264/2002 *privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere* (abrogată din 01.08.2016) – în calitate de conducător în instituția publică.

În perioada 01.08.2016 – 07.10.2021 (data inițierii controlului), dl Lazăr Valeriu deține calitatea de subiect al declarării prin prisma art. 3, alin. (1) lit. e) din Legea nr.133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, ca urmare a deținerii funcției de conducător al organizației publice, director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”.

Prin urmare, dlui Lazăr Valeriu i se aplică și prevederile Legii 16 din 15.02.2008 *cu privire la conflictul de interese*, Legii nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale* și a Legii nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*

Din materialele controlului se constată că dl [REDACTAT] a activat în funcția de jurist în cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” în perioada 19.01.2015 – 05.08.2019. În perioada de referință Lazăr Valeriu, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” a fost chemat să rezolve cereri, să ia decizii și să semneze/încheie următoarele acte administrative și juridice în privința persoanei apropiate „copil”, dl [REDACTAT] după cum urmează:

- la 19.01.2015 a fost încheiat/semnat Contractul individual de muncă nr. 01/2015 cu dl [REDACTAT] în funcția de jurist;
- la 19.01.2015 Ordinul cu privire la numirea în funcție nr. 06-P a dlui [REDACTAT] în funcția de jurist;
- la 31.03.2015 Ordinul cu privire la premiere nr. 17-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. I al anului 2015 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 5052,00 lei;

- la 30.06.2015 Ordinul cu privire la premiere nr. 41-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. II al anului 2015 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 6900,00 lei;
- la 30.09.2015 Ordinul cu privire la premiere nr. 65-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. III al anului 2015 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 4600,00 lei;
- la 26.04.2016 Ordinul cu privire la premiere nr. 18-P c (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 1150,00 lei;
- la 31.05.2016 a fost avizată/semnată Cererea dlui [REDACTAT] cu privire la acordarea ajutorului material;
- la 25.07.2016 Ordinul cu privire la premiere nr. 31-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. II al anului 2016 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 4600,00 lei;
- la 14.09.2016 a fost avizată/semnată Cererea dlui [REDACTAT] cu privire la acordarea ajutorului material;
- la 21.11.2016 Ordinul cu privire la premiere nr. 55-P cu prilejul sărbătorii profesionale – zilei lucrătorilor din agricultură și industriei alimentare (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 4600,00 lei;
- la 26.04.2017 Ordinul cu privire la premiere nr. 15-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. I al anului 2017 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 9200,00 lei;
- la 26.07.2017 Ordinul cu privire la premiere nr. 37-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. II al anului 2017 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 6900,00 lei;
- la 31.07.2017 a fost avizată/semnată Cererea dlui [REDACTAT] cu privire la acordarea ajutorului material;
- la 19.10.2017 Ordinul cu privire la premiere nr. 52-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. III al anului 2017 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 4600,00 lei;
- la 22.11.2017 Ordinul cu privire la premiere nr. 59-P cu prilejul sărbătorii profesionale – zilei lucrătorilor din agricultură și industriei alimentare (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 2300,00 lei;
- la 26.03.2018 Ordinul cu privire la premiere nr. 13-P cu prilejul sărbătorilor de Paști (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 2300,00 lei;
- la 20.04.2018 Ordinul cu privire la premiere nr. 15-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. I al anului 2018 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 4600,00 lei;
- la 04.06.2018 a fost avizată/semnată Cererea dlui [REDACTAT] cu privire la acordarea ajutorului material;
- la 30.07.2018 Ordinul cu privire la premiere nr. 38-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. II al anului 2018 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 9200,00 lei;
- la 23.10.2018 Ordinul cu privire la premiere nr. 53-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. III al anului 2018 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 2300,00 lei;

- la 23.11.2018 Ordinul cu privire la premiere nr. 55-P cu prilejul sărbătorii profesionale – zilei lucrătorilor din agricultură și industriei alimentare (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 2300,00 lei;
- la 27.02.2019 a fost avizată/semnată Cererea dlui [REDACTAT] cu privire la acordarea ajutorului material;
- la 26.04.2019 Ordinul cu privire la premiere nr. 16-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. I al anului 2019 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 5980,00 lei;
- la 26.07.2019 Ordinul cu privire la premiere nr. 37-P conform rezultatelor financiar-economice obținute în tr. II al anului 2019 (conform anexei), dlui [REDACTAT] i-a fost achitată suma de 6900,00 lei;
- la 05.08.2019 Ordinul cu privire la încetarea contractului individual de muncă nr. 44-P a dlui [REDACTAT] din funcția de jurist.

Important de menționat că în această perioadă de premii cu prilejul sărbătorii profesionale, premii pentru rezultatelor financiar-economice obținute (trimestrial), premii cu prilejul sărbătorilor de Paști a beneficiat inclusiv și subiectul controlului, dl Lazăr Valeriu. Toate aceste premii au fost acordate în baza *Regulamentului cu privire la premiarea angajaților Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” în comun cu reprezentanții comitetului colectiv de muncă*, iar acordarea ajutorului material a fost acordat în baza *Regulamentului cu privire la acordarea ajutorului material angajaților Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” în comun cu reprezentanții comitetului colectiv de muncă*. La primirea ajutorului material au dreptul toți angajații Inspectoratului și se acordă în caz de deces, boală, situație familiară, tratament (sanatoriu), foaie de odihnă, turistică, plecarea în concediu și alte cazuri neprevăzute. Tot în Regulament este stipulat faptul că acordarea ajutorului material se efectuează în baza cererii a angajatului.

Potrivit regulamentului, angajații Inspectoratului beneficiază de primă trimestrială reieșind din rezultatelor financiar-economice obținute, din aportul fiecărui lucrător adus Inspectoratului în timpul de muncă efectiv lucrat în decursul trimestrului.

Respectiv, la caz, se menționează faptul că dl Lazăr Valeriu în calitate de director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, având interes personal ce rezultă din relațiile sale cu persoana apropiată „copilul” a avizat cereri, a încheiat/semnat acte administrative și juridice în privința dlui [REDACTAT], angajat în calitate de jurist în cadrul Inspectoratului.

În acest context, în vederea respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-25/359 din 21.01.2022 inspectorul de integritate i-a solicitat dlui Lazăr Valeriu să-și prezinte în termen de 15 zile punctul de vedere asupra avizării, semnării actelor administrative și juridice în privința feciorului, dlui [REDACTAT], jurist al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, însă, deși scrisoarea a fost recepționată, subiectul controlului nu a beneficiat de dreptul său discreționar de a-și prezenta punctul de vedere în termenul și modul stabilit.

Aprecierea inspectorului de integritate:

În concluzia celor nominalizate, inspectorul de integritate remarcă, că dl Lazăr Valeriu, în exercitarea atribuțiilor de serviciu de director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, în perioada de până la intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, ulterior după intrarea în

vigoarea a legii, a participat și a luat decizii, a avizat cereri, a încheiat direct și semnat acte administrative și juridice în privința persoanei apropiate „copil”, în sensul art. 2 al Legii nr. 16/2008 (în vigoare până la 30.07.2016) și art. 2 al Legii nr.133/2016.

Or, ținând cont de principiul aplicabilității legii în timp, constatarea unei încălcări și sancționarea acesteia se stabilește conform legii în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În cele din urmă, dat fiind faptul că semnarea actelor supra menționate a avut loc și în perioada de acțiune a Legii nr. 16/2008, inspectorul de integritate consideră că situația respectivă urmează a fi analizată prin prisma prevederilor legale a acestei legi, a Legii nr. 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale* și a Legii nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*.

Astfel, potrivit prevederilor art. 2 din Legii nr. 16/2008 *cu privire la conflictul de interese, conflictul de interese* - reprezintă conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale ale persoanelor prevăzute la art.3, în calitatea lor de persoane private, care ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obiectivă și imparțială a obligațiilor și responsabilităților ce le revin potrivit legii;

interes personal reprezintă orice interes, material sau nematerial, al persoanelor prevăzute la art. 3 care rezultă din necesitățile sau intențiile personale ale acestora, din activități care altfel pot fi legitime în calitate de persoană privată, din relațiile lor cu persoane apropiate sau persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile personale cu partide politice, cu organizații necomerciale și cu organizații internaționale, precum și care rezultă din preferințele sau angajamentele acestora;

persoane apropiate – soțul (soția), persoanele înrudite prin sânge sau adopție (părinți, copii, frați, surori, bunici, nepoți, unchi, mătușe) și persoanele înrudite prin afinitate (cumnat, cumnată, socru, soacră, ginere, noră).

Conform art. 5, alin. (2) din Legea nr. 16/2008, dl Lazăr Valeriu avea obligația de a renunța la interesele personale, ce pot compromite deciziile oficiale, luate cu participarea lor, sau să se abțină de la participarea la luarea sau executarea unor astfel de decizii, dacă acestea pot fi compromise de interesele lor personale.

Corespunzător art. 9, alin. (1) și art. 11 ale Legii nr. 16/2008, dl Lazăr Valeriu, ca conducător al instituției publice urma să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre interesul său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu, fiind responsabil pentru identificarea intereselor sale personale, care ar putea intra sau sănt în conflict cu îndatoririle sale oficiale, precum și pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese.

În acest sens, conduita legală a dlui Lazăr Valeriu, era să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la data constatării, în scris organul ierarhic superior - Ministerului Agriculturii și Industriei Prelucrătoare, precum că este afectat de conflictul de interese în exercitarea atribuțiilor legale de director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”.

Din materialele disponibile la dosarul de control, nu a fost identificate probe pertinente și legale, în vederea demonstrării de către dl Lazăr Valeriu și informării Comisiei Naționale de Integritate despre conflictul de interese în care s-a aflat, când a fost chemat să semneze actele administrative și juridice în privința persoanei apropiate.

Consecutiv, în sensul definit de Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*:

conflictul de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (4), (5) în cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

- să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;

- să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În context, dl Lazăr Valeriu a avut obligația să informeze Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare despre situația de conflicte de interese reale în care sa aflat, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, precum și obligația să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită acte administrative și să nu încheie acte juridice pînă la primirea opțiunii de soluționare a conflictului de interese.

Iar, conform art. 12 alin. (10) din Legea supra menționată, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului,

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000069-003, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md, a căror divulgare poate atrage răspundere civilă, administrativă sau penală. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor de declarare și soluționare.

În contextul celor expuse supra, se reține că, dl Lazăr Valeriu fiind subiect al declarării averii și intereselor personale, avea obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității, prin responsabilitatea individuală și exemplul personal.

La acest aspect, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al RM a informat despre lipsa declarațiilor privind conflictele de interese și despre lipsa înscrisurilor în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese în care să fie vizat subiectul controlului.

Din aceste considerente, inspectorul de integritate remarcă că dl Lazăr Valeriu în exercitarea funcției de director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” a încălcat prevederile art. 11 din Legea nr. 16/2008 *cu privire la conflictul de interese* și art. 12 alin. (4)-(5) din Legea 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*.

Conform art. 14 alin. (2)-(4) din Legea nr. 133/2016, până la primirea opțiunii de soluționare a conflictului de interese dl Lazăr Valeriu a avut interdicția întreprinderii oricărei acțiuni pe cauza dată și obligația de a soluționa conflictele de interese prin abținere de la luarea deciziei și semnarea, încheierea actelor administrative și juridice în privința persoanelor apropiate vizate.

Astfel, inspectorul notează că, conform materialelor controlului, dl Lazăr Valeriu în exercitarea funcției de director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” nu s-a conformat rigorilor legii, nu s-a abținut de la luarea deciziilor și de la semnarea, încheierea actelor administrative și juridice în privința „copilului” a dlui [REDACTAT], angajat în calitate de jurist al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, prin ce a admis consumarea conflictelor de interese în sensul art. 12 alin. (10) din Legea 133/2016.

Mai mult decât atât, inspectorul se expune pentru concretizare că, reglementările cu privire la conflictele de interese impune o obligație de a declara în termen și de a soluționa corespunzător conflictul de interese în care se află subiectul declarării, obligație care, nu are drept scop îngrădirea, interzicerea sau limitarea dreptului persoanei (în speță „copilul”) la o remunerare/ premiere/ stimulare bănească garantat prin lege pentru munca sa, însă acțiunile întreprinse de către subiectul declarării nu trebuie să contravină prevederilor legale stabilite expres de legiuitor.

În rezultatul controlului respectării regimului juridic al conflictelor de interese, urmare a examinării în ansamblu a tuturor circumstanțelor de fapt constatate în baza materialelor acumulate, având în vedere cadrul legal pertinent ce guvernează speța, inspectorul de integritate a identificat elemente constitutive ale încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, în sensul definit de *Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale*, de către dl Lazăr Valeriu în exercitarea funcției de director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, prin:

nedeclararea în modul stabilit de art. 12 alin. (4)-(5) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale* a conflictelor de interese în care s-a aflat în perioada 01.08.2016 (data intrării în vigoare a Legii 133/2016) – 07.10.2021 (data inițierii controlului) în care deținând calitatea de subiect al declarării, în perioada exercitării funcției director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” și având interes

personal rezultat din relația cu persoana apropiată „copilul”, dl Lazăr Valeriu a fost chemat să examineze cereri, să ia decizii și să semneze/încheie în privința acestuia mai multe acte administrative și juridice (menționate supra);

nesoluționarea în modul stabilit de art. 14 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale a conflictelor de interese în care sa aflat în perioada 01.08.2016 (data intrării în vigoare a Legii 133/2016) – 07.10.2021 (data inițierii controlului) în care deținând calitatea de subiect al declarării, în perioada exercitării funcției director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” și având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată „copilul”, dl Lazăr Valeriu a fost chemat să examineze cereri, să ia decizii și să semneze/încheie în privința acestuia mai multe acte administrative și juridice, prin ce a influențat exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu;

admiterea conflictelor de interese consumate în situația în care, având calitatea de subiect al declarării, în perioada exercitării funcției director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată „copilul”, dl Lazăr Valeriu a examinat cereri, a luat decizii și a semnat/încheiat acte administrative și juridice în privința acestora, cu încălcarea dispozițiilor legale de declarare și soluționare conformă a conflictelor de interese reale.

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (1) al Legii nr. 133/2016, încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspundere disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz.

Se atrage atenția supra faptului că la data de 29.10.2021 au fost operate și publicate în Monitorul Oficial nr. 264-265 modificări în Legea 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* și Legea 133/2016 *privind declararea averii și intereselor personale*, însă în partea ce ține de procedurile aflate pe rol, acestea urmează a fi definitive prin prisma procedurilor existente la momentul inițierii acestora, cu considerarea prevederilor noii legi în partea ce ține de sancțiunile aplicate.

Prin prisma **art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate**, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform **art. 23 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale**, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Sub aspect procedural, în conformitate cu prevederile **art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016** în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru aceasta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Consecutiv, potrivit **art. 39 alin. (2) din Legea nr. 132/2016** inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

Din informațiile disponibile, în baza probatoriului administrat, inspectorul de integritate atestă că subiectul controlului vizat nu a avut abateri similare anterior pe domeniul de competență al Autorității Naționale de Integritate. La caz, natura și durata abaterii ține nemijlocit de aflarea în situație de conflict de interese și nesoluționarea acesteia în termenul și modul stabilit de lege, situație care totuși a încetat (tardiv) la 12.08.2019, faptele subiectului declarării fiind calificate ca măsuri de conformare la cerințele legale și drept urmare de atenuare a răspunderii.

Succesiv, ținând cont de principiul proporționalității ce ține de emiterea și semnarea ordinelor cu privire la premiere, acestea nu prezintă dovada obținerii de către dl [REDACTAT] careva avantaje sau beneficii suplimentare comparativ cu ceilalți angajați din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro”, toți fiind remunerați și premiați în baza rezultatelor financiar-economice obținute în activitatea de bază.

În baza celor expuse, exercitând dreptul discreționar în conformitate cu prevederile art. 19, art. 20, art. 35 și art. 36-39 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, art. 12, 14 și 23 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Lazăr Valeriu, director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese reale și admiterea conflictelor de interese consumate în cazul luării deciziilor și semnării/încheierii actelor administrative și juridice în privința persoanei apropiate „copil”, în circumstanțele descrise în prezentul Act.

2. Se asigură demararea procesului de aplicare în privința dlui Lazăr Valeriu, director al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” a măsurii de constrângere prevăzute de Codul Contravențional, pentru săvârșirea faptelor constatate la pct. 1.

3. Se aduce la cunoștința dlui Lazăr Valeriu Actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău, situată în mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4. În condițiile art. 36 alin. (1) din Legea 132/2016, Actul de constatare poate fi contestat în aceleași condiții de către autorul sesizării.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Cristina PRISACARI